

Jan Lind
Administrativa avdelningen
Telefon: 08-508 264 71
jan.lind@expl.stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2010-02-11

Elförbrukningsmätare. Motion (2009:43). Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsens remiss av motion (2009:43) av Teres Lindberg (s) besvaras med exploateringskontorets tjänsteutlåtande.

Krister Schultz

Ann-Charlotte Nilsson

Sammanfattning

I motionen föreslår Teres Lindberg (s) att staden i energibesparande syfte inför ett system, t.ex. via bibliotek och stadsdelsförvaltningar, för kostnadsfri utlåning av elförbrukningsmätare och yttertermometrar till privatpersoner.

Exploateringskontoret framhåller att det i första hand är ett fastighetsägaransvar att kontrollera och åtgärda en byggnads eventuella värmeläckage. Sedan några år finns också en särskild lag om energideklaration för byggnader. Informationen om en energideklaration kan ge de boende bättre möjligheter att ställa krav på fastighetsägaren när det gäller energianvändningen.

Vad gäller förslaget om kommunal utlåning av elförbrukningsmätare för att privatpersoner ska kunna identifiera vilka apparater som drar mycket ström, erinrar kontoret om att många energiproducenter, elapparattillverkare och myndigheter tillhandahåller information och tips om hur man kan mäta och reducera sin elförbrukning.

Exploateringskontoret bedömer att behovet av att kommunen engagerar sig i utlåning av termometrar och elförbrukningsmätare till privatpersoner, är begränsat.

Bakgrund

Remissbehandlingen

Kommunstyrelsen har remitterat föreliggande motion till exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsdelsnämnderna för Enskede-Årsta-Vantör och Östermalm samt stadsledningskontoret för yttrande senast den 12 februari 2010.

Ärendet

I motionen framhåller Teres Lindberg (s) att det är ett allmänt intresse att alla hjälps åt för att minska energiförbrukningen, men att det som privatperson är svårt att lokalisera energitjuvar.

Motionären pekar på att med hjälp av en elförbrukningsmätare kan det identifieras vilka apparater som drar mycket ström. Dessutom finns så kallade yttertermometrar för mätning av temperaturen på olika ytor i rummen. De kan lokalisera eventuella värmeläckage.

Motionären föreslår att staden inför ett system, t.ex. via bibliotek och stadsdelsförvaltningar, för kostnadsfri utlåning av elförbrukningsmätare och yttertermometrar.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret anser att motionens avsikt att alla ska hjälpas åt för att minska energiförbrukningen är lovvärd.

Exploateringsnämnden har övergripande energimål för nyexploateringar

Bland exploateringsnämndens miljömål ingår höga krav för energiförbrukning för de nyexploateringsprojekt som planeras i staden. Från och med i år kommer nämnden att i de överenskommelser om exploatering som träffas med byggherrarna, tillämpa nya riktlinjer och mål för energiförbrukning samt kräva att uppföljning sker av energiförbrukningen när huset är färdigt. Vidare ska individuell energimätning ske, dvs. de boende ska själva kunna se hur mycket energi de förbrukar och därmed kunna förändra sitt beteende. Studier visar att individuell mätning kan minska energiförbrukningen med 20 %.

Exploateringsnämnden verkar alltså i kontakterna med byggherrar och fastighetsägare i exploateringssammanhang för att nybebyggelse ska bli så energieffektiv som möjligt.

Exploateringsnämnden miljöprofilerar Norra Djurgårdsstaden

Exploateringsnämnden driver projekt för att miljöprofilera Norra Djurgårdsstaden med vision att det ska bli en miljöstadsdel i världsklass. Kommunfullmäktige beslutade om detta i oktober 2009 och att området bl.a. ska bli fossilbränslefritt 2030. Byggherrarna måste följa högt ställda miljökrav där energikravet nu bl.a. innebär en halvering av energiförbrukningen i förhållande till gällande byggregler och individuell elmätning. I detta arbete är livsstil ett av fokusområdena för miljöprofileringen. Olika former av informationsåtgärder kommer att testas i projektet och beteendestudier ska genomföras.

Lagen om energideklaration av byggnader

Sedan några år finns en särskild lag (2006:985) om energideklaration av byggnader. Lagen syftar till att främja effektiv energianvändning och en god inomhusmiljö i byggnader. Hyres- och bostadsrättshus ska enligt Boverket vara energideklarerade senast vid årsskiftet 2008/2009. Nybebyggelse ska energideklarerats två år efter det att byggnaden har tagits i bruk.

Deklarationen ger information om byggnadens energiprestanda och ska också visa om byggnadens energiprestanda kan förbättras och i så fall ge förslag till kostnadseffektiva förbättringsåtgärder. Deklarationen ska också ge information som gör det möjligt att jämföra den egna byggnadens energiprestanda med andra byggnader. Energideklarationen ska alltid utföras av en oberoende energiexpert tillsammans med byggnadsägaren. Boverket tillhandahåller en hel del information och råd till byggnadsägare om hur en energideklaration ska genomföras.

Sammanfattningen av energideklarationen ska finnas uppsatt i byggnaden och vara tillgänglig för alla boende. Boverket uppger att informationen kan ge hyresgäster och bostadsrättshavare bättre möjlighet att ställa krav på byggnadsägaren eller bostadsrättsföreningen när det gäller förbättringar i huset för att effektivisera energianvändningen, för att få en bättre fungerande ventilation och låga radonvärden.

Synpunkter på motionens förslag om utlåning av termometrar och elförbrukningsmätare

Exploateringskontoret anser att det arbete som nu planeras och pågår för att minska elförbrukningen i nybyggnationen även kan ha inverkan på individens beteende genom bl.a. kravet på individuell mätning. Stadens miljöprofilprojekt

kommer dessutom att ge mer kunskap om hur individer kan påverkas till minskad energiförbrukning.

Kontoret vill framhålla att både när det gäller ny bebyggelse och befintlig bebyggelse är det i första hand ett fastighetsägaransvar att på mest effektiva sätt kontrollera och åtgärda en byggnads eventuella värmeläckage. Lagen om energideklarationer ställer tydliga krav på fastighetsägare att vidta kostnadseffektiva åtgärder för att förbättra energiprestandan och att informera de boende.

Motionens förslag om kommunal utlåning av elförbrukningsmätare för att privatpersoner ska kunna identifiera vilka apparater som drar mycket ström bör enligt exploateringskontoret ses i relation till andra möjligheter som finns för att de boende ska kunna göra bra val av apparater och använda apparaterna så att energiförbrukningen hålls nere. På många elartiklar finns uppgift om deras elförbrukning eller snarare effekt uttryckt i W. Genom att multiplicera användningstiden med effekten fås elförbrukningen i Wh eller kWh. Vidare erbjuder många energiproducenter, elapparattillverkare och myndigheter m.fl. information och tips om hur man kan mäta och reducera sin elförbrukning. Konsumenternas elrådgivningsbyrå, vars uppdragsgivare är staten och elbranschen, tillhandahåller bl.a. bifogade information (bilaga 2). På www.energimyndigheten.se finns energispartips och testresultat avseende energianvändningen m.m. för uppvärmning, hemelektronik och hushållsapparater.

Exploateringskontoret bedömer med dessa förutsättningar att behovet av att kommunen engagerar sig i kontroll- och mätarbete beträffande befintlig bebyggelses energiförbrukning, t.ex. genom utlåning av termometrar till privatpersoner, och utlåning av elförbrukningsmätare för apparater, är begränsat.

Om staden ändå skulle anse motionsförslagen om införande av ett kommunalt utlåningssystem för termometrar och elförbrukningsmätare intressanta, bör ett eventuellt genomförande föregås av närmare överväganden om de kommunalrättsliga förutsättningarna, nyttan i förhållande till kostnaderna, huvudmannaskap, utlåningsorganisation, tekniska frågor m.m.

Slut